

SRB och Holstein ger samma lönsamhet

En ny lönsamhetsberäkning för kontrollåret 2012/13 visar att lönsamheten i stort sett är den samma för SRB- och Holstein-kor. Året kan sammanfattas med högt foderpris och ett lågt mjölkpris i början av året, men med en stigande tendens mot slutet. Holsteinkornas högre avkastning uppvägs av SRB-kornas bättre hälsa. Beräkningarna är gjorda av företagsrådgivare Tobias Andersson på Växa Sverige i Falkenberg. Lönsamheten i kalkylen redovisas som mjölk minus foder, Täckningsbidrag 1 (TB1) och Täckningsbidrag 2 (TB2). Förutsättningar för kalkylerna

Biologiska data till bidragskalkylerna är hämtade från kokontrollåret 2012/13. I beräkningen har ARLAs avräkningspris använts samt ett medelpris för foder från Lantmännen, Svenska foder och Vallberga Lantmän. Utfodringsrådgivare på Växa Sverige har räknat foderstater utifrån de i kokontrollen angivna mjölmängderna. Grovfoderkostnaden är hämtade från Hushållnings Sällskapets Kalkyler och bete är inräknat i grovfoderandelen. Egen spannmål har använts i kalkylen. Däremot så ingår inte majsensilage eller HP-massa i foderstaten.

Högre avkastning hos Holstein

Holsteinkornas högre avkastning gör att mjölkintäkten blir högre för Holsteinkorna även när man tar hänsyn till mjölkens fett- och proteinhalter samt att en större andel av SRB-kornas mjölk levereras till mejeriet. I bidragskalkylen för kontrollåret 2012/13 var mjölkintäkten per ko och år för SRB-kor 26 048 kr. Motsvarande uppgift för Holsteinkor är 1 729 kr högre.

SRB har hälsa

SRB-korna har generellt sett en lägre sjuklighet och enligt Kokontrollen är antal sjukdomstillfällen per 100 kor 25,9 % för SRB och 32,6 % för Holstein. SRB-kornas sjuklighet är i samma storleksordning som Holsteinkor som har en laktation mindre, d.v.s. en SRB-ko i tredje laktationen har samma sjuklighet som en Holsteinko i andra laktationen. Det är en lägre andel SRB-kor som självdör eller avlivs på gården, vilket gör att andel kor som går till slakt blir högre. Den högre sjukligheten hos Holsteinkor gör även att tidsåtgången för att sköta djuren blir något högre.

Mycket låg lönsamhet 2012/13

Lönsamheten under kontrollåret var mycket låg, den sämsta hittills under de undersökta åren. I tabell 1 redovisas resultatet för mjölk minus foder och TB 2 för 2005, 2008, 2010 samt 2013.

Sammanfattning

Lönsamheten har oavsett ras varit mycket låg under kontrollåret. Detta beror på att foderpriset har varit högt samtidigt som mjölkpriset under stor del av året varit lågt. Skillnaden i lönsamhet mellan raserna är väldigt liten när vi ser på Sverige totalt. På den enskilda gården kan dock bilden bli en annan. Det är därför viktigt att man väljer de djur/ras man tycker om att arbeta med.

// Hans Stålhammar

Tabell 1. Resultatet för mjölk minus foder samt TB 2 för SRB och Holstein samt skillnaden mellan raserna beräknade för 2005, 2008, 2010 och 2013

Egenskap	År	SRB	Holstein	Skillnad
Mjölk minus foder (kr)	2005	15712	16347	-635
	2008	19937	20731	-794
	2010	16414	16821	-407
	2013	14118	14847	-729
TB 2 (kr)	2005	4303	4323	-20
	2008	6504	6639	-135
	2010	3814	3496	318
	2013	907	918	-11

Bidragskalkyler - mjölkko september 2012 - augusti 2013 (120 kor)

Intäkter	Enhet	SRB			SLB		
		Kvant.	Pris	kronor	Kvant.	Pris	kronor
Mjök, ARLA	kg	8 161	3,19	26 048	9 081	3,06	27 777
				0		0	0
Utslagsko	st	0,313	7 804	2 439	0,285	7 763	2 215
Livförsäljning ko	st	0,019	11 000	209	0,023	12 000	276
Livkalv	st	0,983	1 668	1 639	0,993	1 641	1 629
Gödselvärde	ton	20	45	900	20	45	900
SUMMA INTÄKTER				31 235			32 797
Särkostnader	Enhet	Kvant.	Pris	kr	Kvant.	Pris	kr
Kalvfärdig kviga	st	0,367	11 053	4 058	0,364	11 389	4 143
Helmjök	kg	179	0,00	0	181	0,00	0
Mjölknäring	kg	28,0	16,50	462	28,3	16,50	467
Kalv kraftfoder	kg	44	2,44	108	45	2,44	109
Ensilage	kg ts	3 135	1,35	4 232	3 241	1,35	4 375
Halm	kg	60	0,60	36	86	0,60	51
Spannmål, egen	kg	1 736	1,40	2 430	1 950	1,40	2 730
Unik 52	kg	1 172	3,69	4 323	1 308	3,69	4 825
Mineraler	kg	21	7,80	164	23	7,80	177
Foderberedning	kg	1 736	0,10	174	1 950	0,10	195
Strö	kg	300	0,60	180	300	0,60	180
Semin & kokontroll	st	1	921	921	1	1 003	1 003
Veterinär & medicin	st	1	496	496	1	584	584
Drivmedel traktor	st	1	140	140	1	140	140
Div husdjur, rådgivning	st	1	1 761	1 761	1	1 927	1 927
Energi	kWh	1000	0,40	400	1000	0,40	400
Underhåll stallinventarier	st	1	622	622	1	622	622
Ränta rörelsekapital	kr	18 084	6 %	1 085	19 427	6 %	1 166
Ränta djurkapital	kr	9429	6 %	566	9 576	6 %	575
SUMMA SÄRKOSTNADER				22 158			23 668
Arbete m.m							
Arbete	tim	38,00	215	8170	38,19	215	8 210
				0			0
SUMMA ARBETE M.M.				8 170			8 210
Lönsamhet							
Mjök minus foder				14 118			14 847
Täckningsbidrag 1				9 077			9 129
Täckningsbidrag 2				907			918